

Danmarks Domstoles handlingsplan 2024

Udgangspunktet for Danmarks Domstoles handlingsplan for 2024 er Danmarks Domstoles strategi for 2023-2027. Strategien omfatter fire overordnede mål, som er omdrejningspunktet ved fastlæggelsen af de strategiske indsatsområder.

Der udarbejdes årligt en handlingsplan for Danmarks Domstole, som indeholder de væsentligste projekter og initiativer for det pågældende år. Handlingsplanen beskriver således primært udviklingsaktiviteter og omfatter dermed ikke de mange driftsopgaver, som løbende varetages på domstolsområdet.

I tillæg til den overordnede handlingsplan for Danmarks Domstole udarbejder retterne beskrivelser af den enkelte rets lokale indsats for at realisere strategiens mål.

Et samlet Folketing har den 22. november 2023 indgået en aftale om domstolenes økonomi 2024-2027. I flerårsaftalen prioriteres der samlet ca. 2,3 milliarder kroner til domstolene i perioden¹.

Midlerne skal bl.a. gå til at ansætte ekstra dommere, dommerfuldmægtige og kontorfunktionærer for at øge kapaciteten og nedbringe sagsbehandlingstiderne, til øget retssalskapacitet og forbedrede bygningsmæssige forhold ved udvalgte retter samt til moderne it-understøttelse og styrket it-sikkerhed. Der afsættes også midler til en styrkelse af retssystemet i Nordatlanten og til forhøjelse af vederlag for børnesagkyndige og øvrige sagkyndige dommere. En væsentlig del af handlingsplanen for 2024 fokuserer således på at udmønte flerårsaftalen.

Den økonomiske flerårsaftale omfatter også – baseret på arbejdet i Rørdam-udvalget og Retsplejerådet – en række målrettede tiltag, der har til formål at smidiggøre og forenkle centrale dele af retsplejen. Dette forventes i løbet af aftaleperioden at medføre en frigivelse af kapacitet, der kan anvendes til målrettet bunkebekæmpelse, idet der dog vil være en indfasningsperiode, efter forenklingerne træder i kraft medio 2024.

¹ Af de 2,3 mia. kr. udgør ca. 1 mia. kr. bevillinger, som skal sikre, at domstolene kan opretholde det nuværende aktivitetsniveau. Det er bl.a. videreførelse af midlertidige bevillinger, der ellers ville være bortfaldet. De resterende ca. 1,3 mia. kr. går til nye initiativer ved domstolene, herunder særligt til de tre hovedprioriteter i form af nedbringelse af sagsbehandlingstiderne (ca. 702 mio. kr.), øget retssalskapacitet (ca. 142 mio. kr.) og it-understøttelse af domstolenes arbejde (ca. 253 mio. kr.). Dertil kommer ca. 185 mio. kr. til øvrige initiativer, herunder bl.a. styrkelse af retssystemet i Nordatlanten og forhøjelse af vederlaget til børnesagkyndige og øvrige sagkyndige dommere.

Mål for sagsbehandlingstiderne

Med den nye aftale om domstolenes økonomi for 2024-2027 er der afsat finansiering til en række initiativer møntet på at nedbringe sagsbehandlingstiderne, herunder ansættelse af ekstra dommere, dommerfuldmægtige og kontorfunktionærer og forøgelse af retssalskapaciteten samt et antal forklinger af retsplejen, som ligeledes forventes at bidrage til bunkeafvikling og nedbringelse af sagsbehandlingstiden på længere sigt.

Indgåelsen af fleråsaftalen betyder også, at der kan fastlægges nye sagsbehandlingsmål for 2025-2027 ud fra den forventede effekt af de afledte initiativer. Dette kan dog først ske i løbet af 2024.

Der vil være en løbende afrapportering af status for målopfyldelsen til bl.a. Domstolsstyrelsens bestyrelse, ligesom der også rapporteres i årsrapporten for Danmarks Domstole.

Målene for 2024 på det strafferetlige og civile område er fastlagt med udgangspunkt i den aktuelle sagsbehandlingstid ud fra en forventning om status quo eller svagt stigende sagsbehandlingstider, da der i 2024 fokuseres på bunkeafvikling. Sagsbehandlingsmålene på de øvrige områder, hvor der aktuelt er en høj målopfyldelse, er videreført fra 2023.

Tabel 1. Mål for udvalgte sagstyper på straffesagsområdet i 2024^{1) 2)}

	Målepunkt	Mål	Antal sager pr. år
Nævninge- og domsmandssager	80 pct.	170 dage	17.-20.000
Tilståelsessager	80 pct.	65 dage	Ca. 5.-7.000
Sager uden domsmænd - bødesager ³⁾	80 pct.	10 dage	Ca. 120.000
Sager uden domsmænd - øvrige ³⁾	80 pct.	190 dage	Ca. 15.000

1) For nævningesager og domsmandssager samt tilståelsessager og sager uden domsmænd er der opstillet mål for den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i de 80 pct. af sagerne med den korteste sagsbehandlingstid.

2) Når der foreligger flere erfaringer med Fast Track-sager om ungdomskriminalitet, vil denne sagstype eventuelt blive indtænkt i de opstillede mål.

3) Ved bødesager forstås sagstypen 2C under sager uden domsmænd (små bødesager og bødeforelæg). Ved øvrige forstås sagstyperne 2A, 2B, 2E og 2F under sager uden domsmænd (spiritus- og narkokørsel mv., betinget frakendelse af førerretten og særlovssager mv.).

Tabel 2. Mål for den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i udvalgte sagstyper på civilsagsområdet for 2024¹⁾

	Målepunkt	Mål	Antal sager pr. år
Alle alm. sager, boligretssager og småsager	80 pct.	4 mdr.	Ca. 30.000
Hfh. alm. sager og boligretssager	80 pct.	18 mdr.	Ca. 4.000
Hfh. småsager	80 pct.	15 mdr.	Ca. 1.500
Familieret - § 6- og 7-sager (uden afgørelse)	80 pct.	4,5 mdr.	Ca. 4.000
Familieret - prøvelsessager efter forenklet proces	80 pct.	70 dage	Ca. 2.000
Tvangsfuldbyrdelse - forældreansvarsloven	80 pct.	30 dage	Ca. 2.000

1) Målene omfatter de 80 pct. af sagerne med den korteste sagsbehandlingstid.

Tabel 3. Mål for fogedsagsområdet for 2024

	Målepunkt	Mål	Antal sager pr. år
Almindelige fogedsager og betalingspåkrav	3 mdr.	70 pct.	Ca. 180.-200.000
Særlige fogedsager	2 mdr.	70 pct.	Ca. 20.000
Tvangsauktioner - solgt på eller efter 1. auktion	5 mdr.	80 pct.	Ca. 2.000

Note 1: Målene for almindelige fogedsager og særlige fogedsager, betalingspåkrav samt tvangsauktioner omfatter alle sager.

Tabel 4. Mål for skiftesagsområdet for 2024

	Målepunkt	Mål	Antal sager pr. år
Dødsboskiftesager - udlevering af bo	2 mdr.	80 pct.	55-60.000
Tvangsopløsningssager ekskl. likvidation	3 mdr.	75 pct.	Ca. 4.500
Gældssanering - indledte sager ¹⁾	9 mdr.	75 pct.	1.500-2.000
Konkurskarantænesager ²⁾	80 pct.	120 dage	Ca. 1.000

Note 1: Indledte sager om gældssanering omfatter ikke genoptagne sager.

Note 2: Målet er opstillet på samme vis som for de civile sager.

Tabel 5. Østre Landsret. Mål for udvalgte sagstyper på straffesagsområdet for 2024¹⁾

	Målepunkt	Mål	Antal sager pr. år
Nævningeankesager (mdr.)	80 pct.	11,5	Ca. 30-50
Straffeankesager med bevis (mdr.)	80 pct.	10,5	Ca. 1.500
Straffeankesager uden bevis (mdr.)	80 pct.	7,0	Ca. 400
Fængslingskæremål (dg.)	80 pct.	2,0	Ca. 1.000
Andre straffekæremål (uger)	80 pct.	4,0	Ca. 600-700

1) Nævningesager samt straffeankesager med og uden bevis omfatter sager med hovedforhandling. Fængslingskæremål og øvrige kæremål omfatter alle afsluttede sager.

Tabel 6. Østre Landsret. Mål for udvalgte sagstyper på civilsagsområdet for 2024^{1) 2)}

	Målepunkt	Mål	Antal sager pr. år
1. instanssager (henvist efter reformen) (mdr.)	80 pct.	31,5	Ca. 100
Almindelige ankesager (mdr.)	80 pct.	13,5	Ca. 1.100
Familieretssager (mdr.)	80 pct.	2,3	Ca. 400
Civile kæremål (uger)	80 pct.	5,0	Ca. 1.600

1) 1. instanssager og almindelige ankesager omfatter sager med hovedforhandling. Familieretssager og civile kæremål omfatter alle afsluttede sager.

2) Småsager indgår i målet for de almindelige ankesager.

Tabel 7. Vestre Landsret. Mål for udvalgte sagstyper på straffesagsområdet for 2024¹⁾

	Målepunkt	Mål	Antal sager pr. år
Nævningeankesager (mdr.)	80 pct.	7,5	Ca. 20
Straffeankesager med bevis (mdr.)	80 pct.	7,0	Ca. 800-1.000
Straffeankesager uden bevis (mdr.)	80 pct.	6,5	Ca. 300
Fængslingskæremål (dg.)	80 pct.	1,2	Ca. 1.000
Andre straffekæremål (uger)	80 pct.	3,5	Ca. 400

1) Nævningesager samt straffeankesager med og uden bevis omfatter sager med hovedforhandling. Fængslingskæremål og øvrige kæremål omfatter alle afsluttede sager.

Tabel 8. Vestre Landsret. Mål for udvalgte sagstyper på civilsagsområdet for 2024^{1) 2)}

	Målepunkt	Mål	Antal sager pr. år
1. instanssager (henvist efter reformen) (mdr.)	80 pct.	20,0	Ca. 30-50
Almindelige ankesager (mdr.)	80 pct.	11,0	Ca. 700-800
Familieretssager (mdr.)	80 pct.	3,5	Ca. 250-300
Civile kæremål (uger)	80 pct.	6,0	Ca. 800-1.000

1) 1. instanssager og almindelige ankesager omfatter sager med hovedforhandling. Familieretssager og civile kæremål omfatter alle afsluttede sager.

2) Småsager indgår i målet for de almindelige ankesager.

Med den nye flerårsaftale forventes domstolene at skulle prioritere PRIO-sagerne – dvs. sager der vurderes at føre til idømmelse af ubetinget frihedsstraf. Der er dog ikke opstillet konkrete mål i aftalen som følge af, at domstolene skal have mulighed for også at kunne balancere denne prioritering i forhold til andre hastende sager.

Endelig bemærkes det, at der ikke længere er opstillet mål for VVV-sagerne, da dette specifikke mål er ophørt. Ved opstillingen af mål for 2025-2027 vil det nærmere kunne vurderes, om der skal være mål for Fast Track-sager om ungdomskriminalitet.

Strategiske indsatser

Implementering af flerårsaftale for domstolenes økonomi 2024-2027

Implementeringen af den nye flerårsaftale vil være en væsentlig prioritet i hele aftaleperioden og indebærer, at der skal igangsættes en lang række centrale initiativer i forhold til både it, sikkerhed og bygninger. De initiativer, som igangsættes i 2024, indgår som en del af de strategiske indsatser, der er beskrevet nedenfor.

Implementering af flerårsaftalen indebærer herudover en række analyse- og opfølgingsaktiviteter, som skal igangsættes i 2024.

Tabel 9. Implementering af flerårsaftale for domstolenes økonomi 2024-2027

Leverancer/aktiviteter	Beskrivelse
Etablering og igangsættelse af strukturudvalg	Der skal som opfølgning på flerårsaftalen om domstolenes økonomi i løbet af 2024 etableres og igangsættes et udvalgsarbejde, som bl.a. skal belyse retskredsstrukturen og en specialisering af domstolene.
Analyse af bygningsportefølje	Der skal som opfølgning på flerårsaftalen om domstolenes økonomi i løbet af 2024 tilrettelægges en analyse af domstolenes bygningsportefølje.

Udjævning af byretternes sagsbehandlingstider

Der har navnlig siden 2020 været en udvikling, hvor antallet af verserende sager og den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på især straffesagsområdet er steget. Samtidig har Danmarks Domstole konstateret, at der også i den nævnte periode har været en udvikling, hvor der er blevet større forskelle mellem de enkelte byretter i forhold til den gennemsnitlige sagsbehandlingstid, end der har været tidligere. Tendensen er bl.a. blevet bekræftet i Rigsrevisionens beretning om byretternes sagsbehandlingstid for straffesager fra maj 2022.

Indsatsen for at udjævne sagsbehandlingstiderne på tværs af byretterne går hånd i hånd med indsatsen for at nedbringe den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for alle byretter og vil fortsætte i 2024. Således skal der i 2024 foretages en målrettet revision af sagsvægtningsmodellen, ligesom der skal være drøftelser om revision af dommernormeringsmodellen. De to modeller danner grundlag for den løbende fordeling af ressourcer mellem byretterne.

Tabel 10. Udjævning af byretternes sagsbehandlingstider

Leverancer/aktiviteter	Beskrivelse
Udnævnelse af 12 ekstra dommere	Der skal udnævnes 12 ekstra dommere, som påbegynder arbejdet i 1. kvartal 2024. Dommene udnævnes ved de retter, som er særligt udfordret af store sagsbunker og lange sagsbehandlingstider.
Målrettet revision af sagsvægtningsmodellen	Der skal gennemføres en målrettet revision af sagsvægtningsmodellen i 1. halvår 2024, hvor der fokuseres på udvalgte sagstyper inden for sagsvægtningen, hvor der særligt vurderes at være behov for revision.
Revision af dommernormeringsmodellen	Drøftelser om revision af dommernormeringsmodellen er planlagt i 2. halvår 2024. De konkrete principper for justeringen skal fastlægges i løbet af 1. halvår 2024.

Øget retssalskapacitet

Danmarks Domstole har som følge af udviklingen i komplekse straffesager erfaret, at mange retter har utilstrækkelig retssalskapacitet til at håndtere navnlig store straffesager med mange tiltalte. Dette blev endnu tydeligere under COVID-19. Der er tilført midler til at øge retssalskapaciteten, herunder ved konkrete lokationer og med en pulje til uforudsete tilpasninger af retssalskapaciteten.

De konkrete tiltag vedrører bl.a. tilvejebringelse og modernisering af lokaler til brug for Københavns Byret og Procesbevillingsnævnet i Bredgade 59 og udvidelse af lejemål ved Retten i Aalborg.

Tabel 11. Øget retssalskapacitet

Leverancer/aktiviteter	Beskrivelse
Opstart af konkrete byggeprojekter	Der er tilført ressourcer, så der på kort sigt er midler til at tilvejebringe ekstra retssalskapacitet ved retterne. I 2024 påbegyndes de konkrete udmøntede tiltag. Allerede i Q1 2024 forventes en plan for udvidelse ved Retten i Aalborg færdiggjort, hvorefter udlejer moderniserer og indretter lejemålet.
	De øvrige byggesager projekteres og påbegyndes i 2024.

Cyber- og informationssikkerhed

Trusselsniveauet er på det højeste nogensinde for domstolene og myndigheder generelt. Der er set og ses fortsat angreb på såvel private som offentlige myndigheder. En fortsat styrkelse af domstolenes cyber- og informationssikkerhed er derfor nødvendig.

Der er det seneste år arbejdet med videreudviklingen af domstolenes ledelsessystems (ISMS), og der er udarbejdet og vedtaget en række strategier og sikkerhedspolitikker mv. som led i implementering af ISO27000-standarden. Dette arbejde fortsætter i 2024 og vil skabe grundlaget for at kunne øge bevidstheden om mulige angreb og at iværksætte flere initiativer i de kommende år.

På it-sikkerhedsområdet anvendes de ekstra midler til at udarbejde og implementere it-sikkerhedsprogrammer til styrkelse af forsvaret mod cybertrusler.

Implementeringsarbejdet fortsætter i 2024.

Tabel 12. Informationssikkerhed

Leverancer/aktiviteter	Beskrivelse
Opskalering af sikkerhedsorganisationen og it-driften	Som en del af flerårsaftalen for domstolene er der tilført ressourcer, så de vedtagne strategier og politikker kan implementeres, og der kan iværksættes løbende opfølgning. Til dette formål vil der fra 2024 blive påbegyndt en opskalering af sikkerhedsorganisationen såvel som it-driften ved Danmarks Domstole.

Udvikling af et nyt straffe- og skiftesystem

Udviklingen af nye straffe- og skiftesystemer er et omfattende og forretningskritisk udviklingsprogram, der har til formål at erstatte de legacysystemer, som i dag understøtter sagsbehandlingen på straffe- og skifteområdet. I programmet udvikles sikre, brugervenlige, effektive og fremtidssikrede it-løsninger til straffe- og skifteområderne, der skal skabe bedre understøttelse af retternes kerneopgaver. Straffe- og skifteprogrammet vil i 2024 især have fokus på release 3 og Straffesagsfordeleren.

Tabel 13. Udvikling af et nyt straffe- og skiftesystem

Leverancer/aktiviteter	Beskrivelse
Release 3	Fuld udrulning og ibrugtagning af Release 3, som omfatter sagsunderstøttelse af tvangsop-løsningssager.
Straffesagsfordeler	Færdiggørelse af en analyse af en it-løsning, der skal sikre, at der senest i 2030 sker en fuldt digital udveksling af data og dokumenter på tværs af straffesagskæden (den såkaldte 'straffesagsfordeler'). Analysen skal klarlægge udviklingen og implementeringen af løsningen, som i første omgang skal understøtte dataforsyning fra politiet og anklagemyndigheden til domstolene fra 2026.

Digitaliseringsindsatser

De større opgaver med strategisk sigte på digitaliseringsområdet forventes i 2024 bl.a. at omfatte udbredning af digital gæld, videreudvikling af eksisterende fagsystemer, erstatning af Kassesystemet og udvidelse af it-understøttelsen ved de nordatlantiske retter.

Tabel 14. Digitaliseringsindsatser

Leverancer/aktiviteter	Beskrivelse
Digitaliseringsstrategi	Der skal i 2024 udarbejdes en samlet digitaliseringsstrategi for 2024-2027.
Digital gæld	Der vil i 2024 blive igangsat en såkaldt legacy-analyse, som skal afdække omfanget af domstolenes digitale gæld og angive mulige, mitigerende handlinger, herunder på fogedområdet og det civile område. Resultatet af analysen vil indgå i den nye digitaliseringsstrategi.
Erstatning af Kassesystemet	Der vil i 2024 blive igangsat en udskiftning af Kassesystemet med Navision Stat.
Forbedring af fagsystemer	Der vil være fokus på at tilvejebringe et antal funktionelle forbedringer i domstolenes fagsystemer. Dette omfatter blandt andet forberedelse af arbejdet med etableringen af betalingspåkrav i Civilsystemet og udviklingen af dokumentfane i Fogedsystemet.
Bedre it-understøttelse ved de nordatlantiske retter	Der vil i 2024 blive igangsat et arbejde med at forbedre it-understøttelsen ved de nordatlantiske retter bl.a. gennem implementering af ESDH-løsninger og sikker digital kommunikation ved retterne i Grønland og på Færøerne.
Ny it-driftskontrakt	Der skal i 2024 gennemføres udbud af og indgås aftale om en ny it-driftskontrakt for Danmarks Domstole.
Bedre licensstyring	Der vil i 2024 blive gennemført forbedringer af licensstyringen med henblik på at nedbringe de langsigtede licensomkostninger for Danmarks Domstole.

Forbedring af ensartetheden mellem retterne

Ensartethed kan have betydning for oplevelsen af retssikkerhed. Borgere og virksomheder skal behandles på en ensartet måde, og opgaveløsningen skal tilrettelægges ensartet på tværs af retterne, så der fortsat er forudsigelighed for brugerne. I 2024 fokuseres der særligt på de tre nedenstående initiativer.

Tabel 15. Initiativer til forbedring af ensartetheden mellem retterne

Leverancer/aktiviteter	Beskrivelse
Sekretariatsbetjeningen af kommunernes børn- og ungeudvalg	Der skal gennemføres en opfølgning på en undersøgelse af forskelle i og kvaliteten af sekretariatsbetjeningen af kommunernes børn- og ungeudvalg på tværs af kommunerne, herunder forslag til, hvordan arbejdet med at skabe bedre vilkår for dommernes arbejde i børn- og ungeudvalgene kan gribes an.
Undersøgelse af udvidet brug af video i civile sager	Der skal gennemføres en opfølgning på Retsplejerådet anbefaling om udvidelse af brug af videolink i civile sager under de rette omstændigheder. Til det formål er der nedsat en arbejdsgruppe, som skal udpege et eller flere nye områder, hvor der med fordel kan iværksættes et pilotforsøg med brug af videolink ved udvalgte retter. Resultaterne af arbejdet forventes at foreligge ultimo 2024.
Mere ensartet behandling af sager om fuldbyrdelse af forældreansvar, bopæl og samvær	Der er i 2023 gennemført blandt andet interview med både almindelige og professionelle brugere gennemført en analyse af området, som viser, at der dels er behov for større processuel og juridisk ensartethed herunder også ensartethed i forhold til hvordan børn involveres i sagerne og dels behov for bedre vejledning af især de almindelige brugere, som er involveret i en fuldbyrdelsessag for første gang. Arbejdet med at løse disse udfordringer igangsættes i 2024.

En moderne og attraktiv arbejdsplads

Danmarks Domstole skal fortsat være en moderne og attraktiv arbejdsplads, der kan rekruttere, udvikle og fastholde dygtige ansatte i alle personalegrupper.

Det kræver en bred og løbende indsats, der bl.a. handler om god ledelse, løn- og ansættelsesvilkår, rekruttering og employer branding, kompetenceudvikling, gode udviklings- og karrieremuligheder, god personalepolitik, et godt arbejdsmiljø samt fleksibilitet og work-life-balance. Samtidig viste Danmarks Domstoles trivselsmåling i 2021, at balance mellem mængden af arbejdsopgaver og den tid, som er afsat til at løse dem, samt en hensigtsmæssig fordeling af medarbejdernes arbejdsopgaver er væsentlige indsatsområder. Der vil i 2024 blive gennemført en trivsels- og lederevaluering for hele Danmarks Domstole.

Tabel 16. En moderne og attraktiv arbejdsplads

Leverancer/aktiviteter	Beskrivelse
Trivsels- og lederevaluering	Der skal i 2024 gennemføres en ny trivsels- og lederevaluering med henblik på at skabe de bedst mulige forudsætninger for at målrette øvrige tiltag i aftaleperioden.

Kunstig intelligens

Udviklingen inden for kunstig intelligens forventes at få væsentlig betydning for samfundet og på tilrettelæggelsen af arbejde i de kommende år, hvilket også kræver domstolenes opmærksomhed. I 2024 fokuseres der især på at afdække muligheder for anvendelse af kunstig intelligens ved domstolene.

Tabel 17. Kunstig intelligens

Leverancer/aktiviteter	Beskrivelse
Afdækning af muligheder for anvendelse af kunstig intelligens ved domstolene	I 2024 vil der blive igangsat en række forundersøgelser af, hvordan kunstig intelligens kan anvendes i sagsbehandlingen, og hvad udviklingen forventes at stille af krav til domstolene i øvrigt. Arbejdet skal munde ud i en egentlig strategi for kunstig intelligens ved Danmarks Domstole.